

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint felülvizsgálati bíróság a dr. Lehotai Róbert ügyvéd (3200 Gyöngyös, Bugát Pál tér 1/2.) által képviselt ..... felperesnek a dr. Rácz Mária ügyvéd (3530 Miskolc, Görgey u. 16.) által képviselt ..... alperes ellen biztosítási összeg kifizetése iránt a Gyöngyösi Városi Bíróságon 3.G.20.134/2005. számon megindított és a Heves Megyei Bíróság 1.Pf.25.471/2007/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperesek 52. sorszámú felülvizsgálati kérelme alapján tárgyaláson kívül meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felperes a saját felülvizsgálati eljárási költségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

A peres felek jogelődjei - a továbbiakban a peres felek - 2001. január 23-i kockázatviselési kezdettel Cégér Vállalkozói Vagyonbiztosítási Szerződést kötöttek a telephelyként szolgáló tanya ingatlanra. A biztosítási értéket a szerződés megkötésekor 21 millió forintban határozták meg, melyet 2004. február 23-tól 26.200.598 forintra emelték fel.

2004. július 17-én a biztosított telephely magtár épülete ismeretlen okból részben leégett. A felperes bejelentésére az alperes a magtár helyreállítási költségét 5 millió forintban meghatározva 50%-os mértékű avultság és 20%-os biztosítottság figyelembevételével 500.000 forintot tartott kifizethetőnek.

A felperes ezt nem fogadta el, ezért - felemelt keresetében - 2.500.000 forint biztosítási összeg és ennek 2004. július 17-től számított törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 2.500.000 forint tőkét és ennek

2004. július 17. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Az ítélet indokai szerint a biztosítási összeg az alperes tűzbiztosítási szabályzatának 3.1. pontjában foglaltak következtében az ingatlan 2004. évi műszaki avult értéke, azaz 48.404.990 forint. A szerződésben meghatározott biztosítási összeg 26.500.598 forint volt, ezért az alulbiztosítottság - kerekítve - 50%-os. Ennek következtében az 5 millió forintos helyreállítási költség 50%-ának megfizetésére kötelezte az alperest. Indokolatlannak ítélte meg a helyreállítási költség megállapításánál az avultsági mérték alkalmazását, amelyet a szabályzat 9.1.1. pontja tartalmazott. A mellőzés indokaként azt az álláspontot foglalta el, hogy a helyreállítással az ingatlan műszaki értéke nem emelkedett lényegesen. Az alperes fellebbezése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részének megváltoztatásával az alperest terhelő 2.500.000 forint marasztalási összeget 1.450.000 forintra szállította le. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az 50%-os mértékű alulbiztosítottság következtében a felek által elfogadott 5 millió forintos kárösszeg 50%-ának megtérítésére lenne köteles az alperes a felperes javára. A felek azonban élve a szerződéses szabadságukkal az alperesi szabályzat 9.1.1. pontjában akként rendelkeztek, hogy a részleges kár esetén a részkárok műszaki avult értéken kerülnek megtérítésre. Figyelemmel az avultság 42%-os mértékére a Ptk. 553.§ (2) bekezdése alapján térítendő összeg a szabályzat idézett pontjának megfelelően 1.450.000 forintra módosul. Ez a számítás felel meg a szabályzatnak. A műszaki avult érték nem került kétszeres figyelembevételre, a biztosítási összeg és a biztosított ingatlan tényleges műszaki avult értékének aránya csak az alulbiztosítottság mértékét határozza meg.

A jogerős ítélet megváltoztatása és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása érdekében a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Állította, hogy a másodfokú bíróság jogsértéssel csökkentette a marasztalás összegét 1.050.000 forinttal és ennek következtében a képviseleti munkadíját is jogszabálysértéssel szállította le. Hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság számítási módjában a műszaki avult értéket kétszeres csökkentő tényezőként vette figyelembe, melyet a kirendelt igazságügyi szakértő sem tartott indokoltnak. A másodfokú bíróságnak kizárólag a Ptk. 553.§ (2) bekezdésében foglaltakat kellett volna alkalmazni, mivel jelentős helyreállítást igénylő kár nem keletkezett, ezért a szabályzat hivatkozott pontját mellőznie kellett volna.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálat Pp. 275.§ (2) bekezdésében meghatározott korlátai között vizsgálva

megállapította, hogy a felperes rendkívüli perorvoslati kérelme nem megalapozott.

A peres felek a Ptk. 536.§-ának (1) bekezdése és 548.§-a által szabályozott vagyonbiztosítási szerződést kötöttek, mely kiterjedt a biztosított vagyontárgy tűz által okozott károsodására is. A peres felek a szerződésük részévé tették az alperes Cégér Vállalkozói Vagyonbiztosítási Szabályzatát. Ennek 3.1. pontjában rögzítették, hogy az ingatlan esetén a vagyontárgy biztosítási összege műszaki avult - tényleges, műszaki állapotot, kort tükröző - érték. A 9.1.1. pontban részleges kár esetén akként határozták meg a biztosító szolgáltatását, hogy azok műszaki avult értéken kerülnek térítésre. Végül a szabályzat 10. pontjában - összhangban a Ptk. 553.§ (2) bekezdésében foglaltakkal - úgy állapodtak meg, hogy ha a biztosítási összeg a vagyontárgy biztosítási értékénél kisebb, a biztosító a kárt olyan arányban téríti meg, ahogyan a biztosítási összeg aránylik a biztosítási értékhez. Ebben az esetben az aránylagos kártérítés alapja a vagyontárgy-csoportonkénti biztosítási összeg.

A peres felek között nem volt vita abban a kérdésben, hogy a biztosítási összeg - ami a biztosítónak a biztosítási esemény bekövetkezésével beálló teljesítési kötelezettségének felső határa - a biztosított vagyontárgy biztosítási értékénél kisebb, és az alulbiztosítottság [Ptk. 553.§ (2) bekezdése] mértéke 50%-os. A vita köztük a szabályzat 9.1.1. pontjában foglaltak értelmezése körében abban állt, hogy az alulbiztosítottság következtében a részkárok műszaki avult értéken történő megtérítésének előírása alkalmazható-e vagy sem.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint az alulbiztosítottság nem zárja ki azt, hogy a részleges kár esetén a részkárok műszaki avult értéken kerüljenek térítésre. Ebben a felek a Ptk. 200.§ (1) bekezdésében biztosított szerződési szabadságuk alapján megállapodtak, ennek következtében az aránylagos térítés figyelembevételével meghatározott alperesi szolgáltatási összeg avultság mértékével történő csökkentése nem volt jogszabálysértő. Az első fokú ítéletben meghatározott biztosítási összeg leszállításának törvényes következménye volt az alperesnek járó perköltség mértékének leszállítása. Ezért e tárgyban sem volt jogszabálysértő a másodfokú ítélet.

A Legfelsőbb Bíróság a fentiekben kifejtett indokokkal a jogerős ítéletet a Pp. 275.§-ának (3) bekezdése értelmében hatályában fenntartotta. A felülvizsgálat eredménytelensége következtében a felperes köteles a saját felülvizsgálati eljárási illetékből és jogi képviselője ügyvédi munkadíjából álló felülvizsgálati perköltségének viselésére.

Budapest, 2008. április 18.

Dr. Horeczky Károly a tanács elnöke s.k., Csánitzné Dr. Csiky Ilona  
előadó bíró s.k., Dr. Kiss Mária bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelével:

tisztviselő